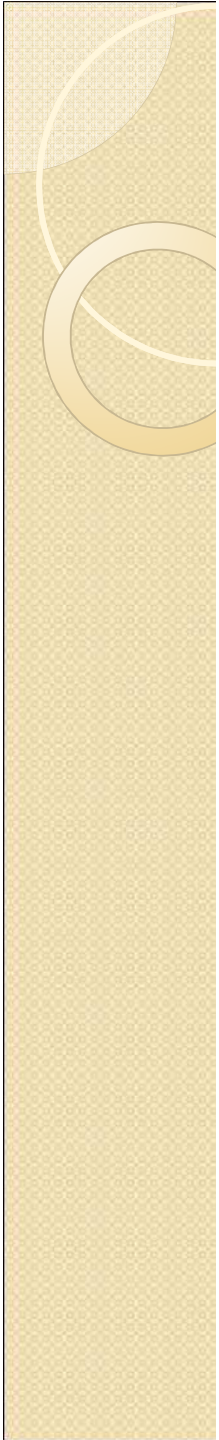

Międzynarodowe Stosunki Polityczne

Ćwiczenia

dr Karol Kaczorowski
Katedra Studiów Europejskich UEK

SpóŹcizna kolonialna w latach powojennych i współcześnie

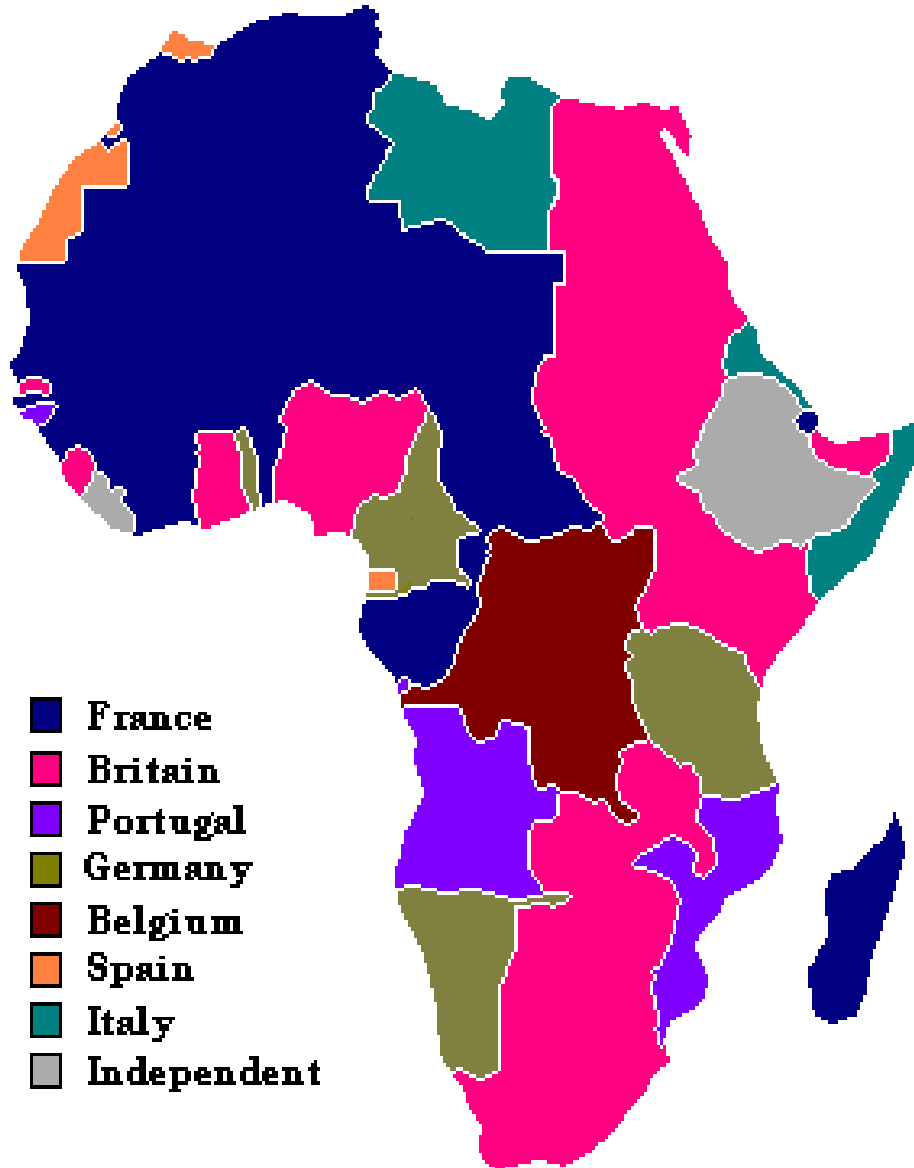
Cele kolonizacji?

- Ekonomia
- Prestiż międzynarodowy
- Sfera militarna
- Misje religijne
- Poczucie misji cywilizacyjnej

-
- Definicja „kolonii” z *Oxford English Dictionary*
 - „Osada w nowym kraju (...); grupa ludzi, którzy osiedli w nowym miejscu, tworząc wspólnotę podległą lub powiązaną z ojczyzną; ukształtowana w ten sposób społeczność, złożona z pierwotnych osadników i ich potomków oraz spadkobierców, dopóty, dopóki podtrzymywany jest przez nią związek z krajem pochodzenia.” (za: Loomba 2011: 17)

-
- **Protektorat międzynarodowy** - jedno państwo zrzeka się reprezentacji międzynarodowej na rzecz drugiego na podstawie umowy.
 - **Protektorat kolonialny** - narzucenie polityki wewnętrznej i zewnętrznej przez silniejsze państwo.

Podział kolonialny Afryki i Azji

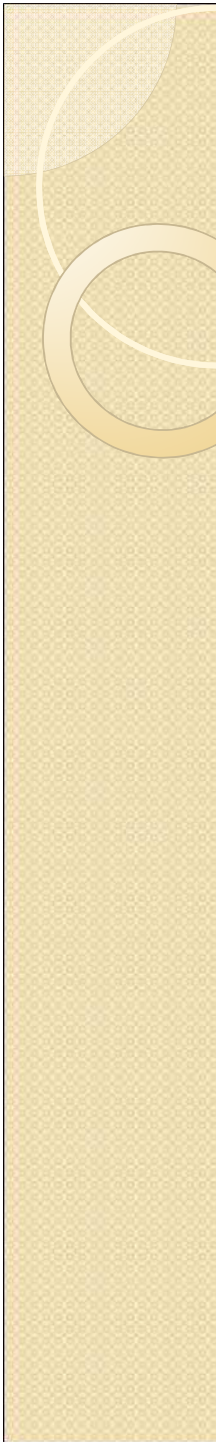
Tereny i posiadłości:

brytyjskie	niemieckie	rosyjskie
francuskie	portugalskie	niepodległe państwa
holenderskie	Stanów Zjednoczonych	
japońskie	tureckie	

Przebiegi dekolonizacji

- Wojna amerykańsko-hiszpańska 1898
- Wywołana niepokojami na Kubie i zatonięciem amerykańskiego statku na Hawanie.
- Dała USA kontrolę na Kubą, Filipinami, Guamem.
- Sprzeciw Anty-imperialistycznej ligi w USA.

Krótką historia kolonializmu

- W epoce wielkich odkryć geograficznych (XV w.), rejony Atlantyku podzielone głównie pomiędzy Hiszpanię i Portugalię.
- Epoka kapitalizmu
- Epoka zmierzchu od końca XIX w.
- Koniec po WWII

Kiedy koniec kolonializmu?

- Powołanie wojsk kolonialnych podczas WWI
- System mandatowy po konferencji paryskiej – kolonie jako sprawa międzynarodowa
- Zapowiedź zakończenia zależności kolonialnej i potrzeba rządu dla tubylców
- Wielka Brytania – 1940 Colonial Development and Welfare Act
- 1943 konferencja w Tokio.
- 1961 komitet do spraw Deklaracji w sprawie przyznania niepodległości krajom i narodom kolonialnym
- *Dekolonizacja formalna, dekolonizacja de iure*

Kiedy koniec kolonializmu?

- Trzy płaszczyzny przyczyn dekolonizacji
- Narodowa
- Międzynarodowa
- Metropolitalna

Kiedy koniec kolonializmu?

- Etap azjatycki 1945-1955/1956
- Etap afrykański (1960-1975).
- Etap trudnych problemów (1975-1990).
- Etap współczesny (po 1990).

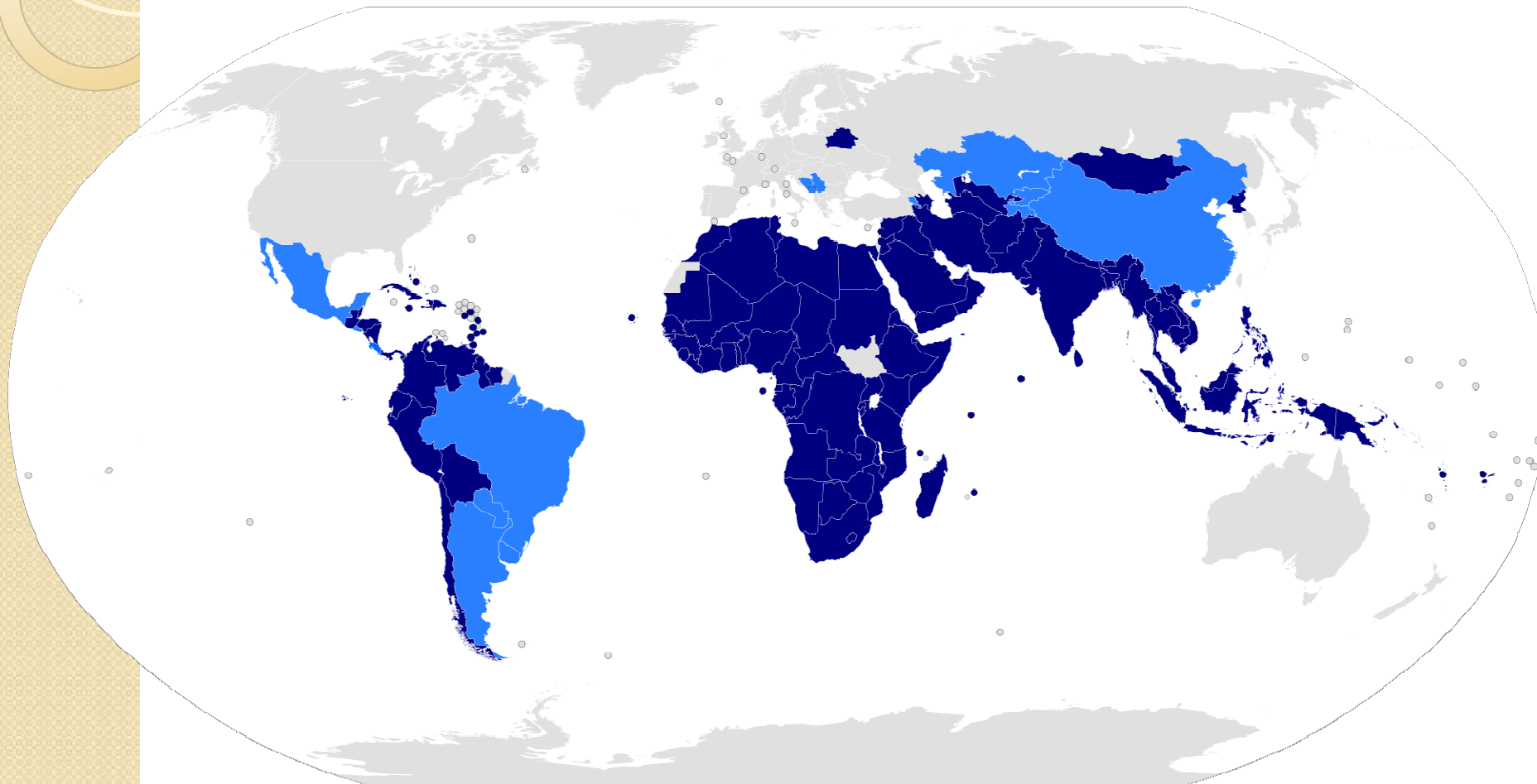
Przykłady konsekwencji kolonializmu:

- **Wojna w Wietnamie 1962-1975**
- **Wojna Sowiecko-Afgańska 1979-1989**

Problemy państw zdekolonizowanych?

Ruch Państw Niezaangażowanych

Ruch Państw Niezaangażowanych

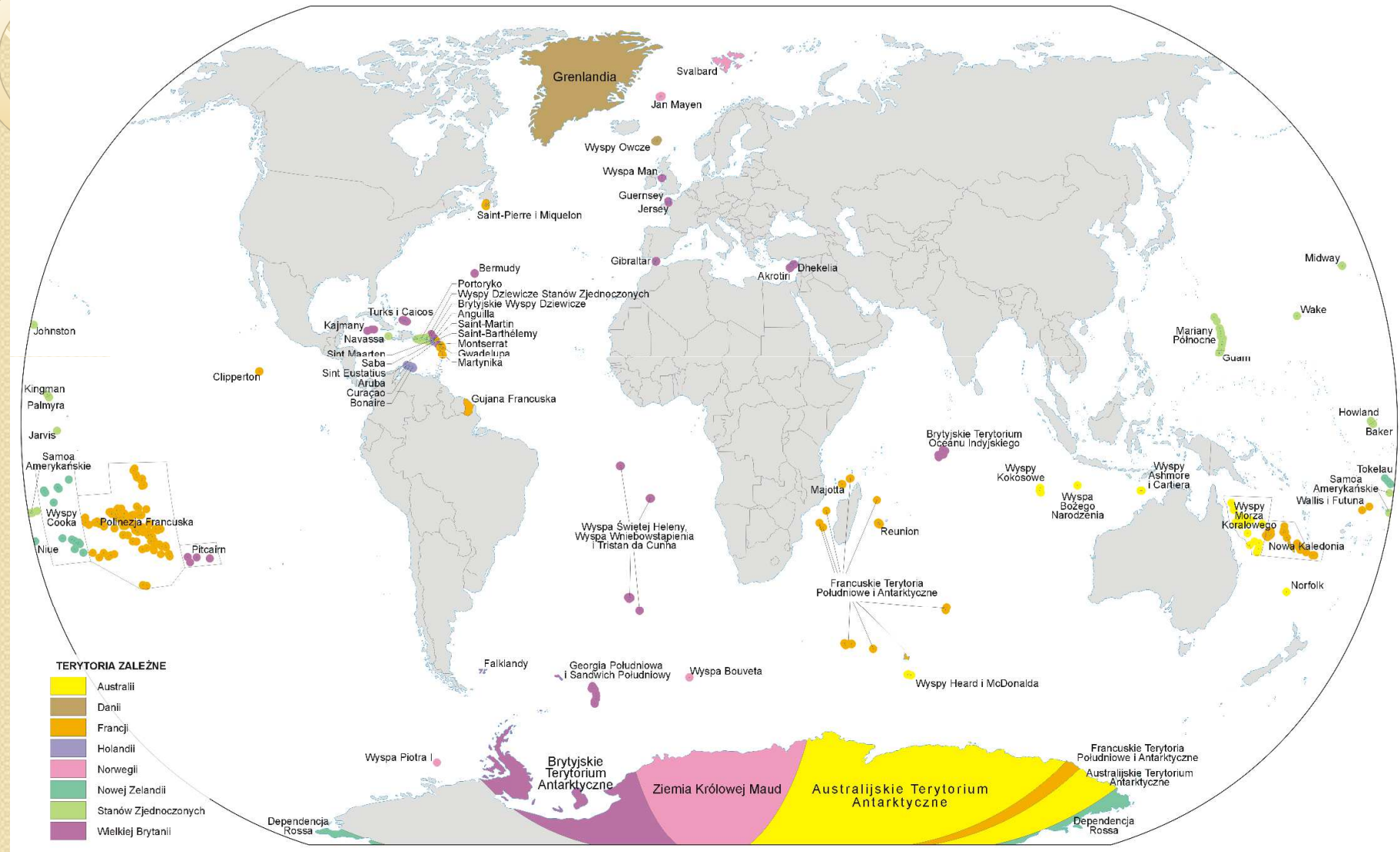
Non-Aligned Movement

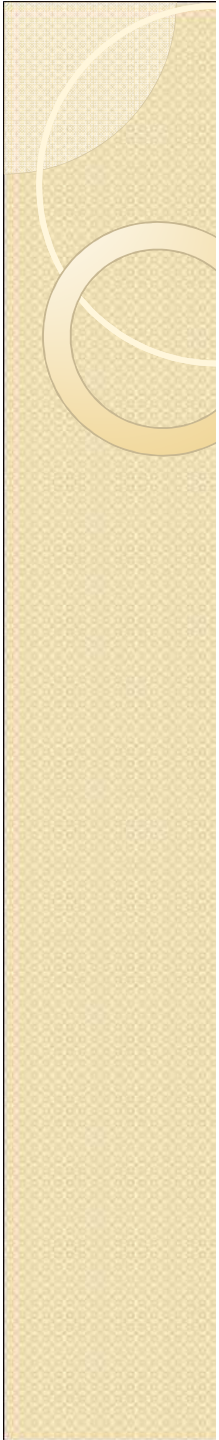
- 10 zasad stosunków między państwami uchwalonych podczas spotkania państw niezaangażowanych w Bandungu w 1955 r. (Indonezja):
- Poszanowanie podstawowych praw człowieka oraz celów i zasad Karty Narodów Zjednoczonych,
- Poszanowanie suwerenności i integralności wszystkich narodów,
- Uznanie równości wszystkich ras i wszystkich narodów,
- Wstrzymanie się od interwencji w sprawy wewnętrzne innego kraju,
- Poszanowanie prawa każdego kraju do obrony indywidualnej lub zbiorowej zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych,
- Wstrzymanie się od wykorzystywania układów o obronie zbiorowej w imię egoistycznych interesów któregoś z wielkich mocarstw oraz wstrzymanie się każdego kraju i wywierania nacisków na inne kraje.
- Wstrzymanie się od aktów groźby i agresji oraz stosowania siły przeciwko integralności terytorialnej lub niezależności politycznej któregoś z krajów.
- Regulowanie wszystkich międzynarodowych sporów środkami pokojowymi.
- Rozwijanie wspólnych interesów i współpracy.
- Poszanowanie sprawiedliwości i zobowiązań międzynarodowych [\[1\]](#).

Konferencje NAM

	Date	Host country	Host city
1st	1–6 September 1961	 Yugoslavia	Belgrade
2nd	5–10 October 1964	 United Arab Republic	Cairo
3rd	8–10 September 1970	 Zambia	Lusaka
4th	5–9 September 1973	 Algeria	Algiers
5th	16–19 August 1976	 Sri Lanka	Colombo
6th	3–9 September 1979	 Cuba	Havana
7th	7–12 March 1983	 India	New Delhi
8th	1–6 September 1986	 Zimbabwe	Harare
9th	4–7 September 1989	 Yugoslavia	Belgrade
10th	1–6 September 1992	 Indonesia	Jakarta
11th	18–20 October 1995	 Colombia	Cartagena
12th	2–3 September 1998	 South Africa	Durban
13th	20–25 February 2003	 Malaysia	Kuala Lumpur
14th	15–16 September 2006	 Cuba	Havana
15th	11–16 July 2009	 Egypt	Sharm el-Sheikh
16th	26–31 August 2012	 Iran	Tehran
17th	13–18 September 2016	 Venezuela	Porlamar
18th	2019	 Azerbaijan	TBA

Współczesne Państwa Zależne

Dziękuję za uwagę i zapraszam za tydzień